

1-ლი მუხი 1930 წ.

წელიწადი 1924

ფანკი 15 კაპა

2. 4. 1. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

ᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠨᠡ

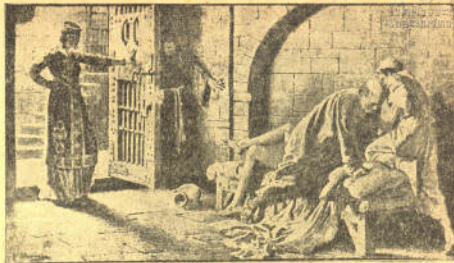
N° 8 (32)

აკაკიის ტალა იაკონიძის.

ამ ბოლოს დროს პოლიცია დიდს სიმადროთა გარეშე მუშათა მოძრაობას. მასობრივად აპატიმრების კომუნისტებს და მემარცხენე პროფკავშირის წევრებს.

სურათზე: იაკონიის კომპარტიის ბელადი გაცხადებენ, რომელიც პოლიციამ დააპატიმრა.

სინდისის და თავისუფლების „ღამევებში“, ანუ ვეპა-გოგა ანაფორის ძეგლი.

პირ მეთვითმეტე, რომის პაპი, თავის მორწმუნეს იწვევს უგვარონსელ ომისთვის ბოლოშედეგის ზარბაზნის წინაშე. მაგრამ, ზედმეტი არ იქნება, „წინადაწინა“ გადახედვის თავის წინაშე „მეფეებს“. რამდენიმე საუკუნის მანძილზე უწმინდეს იკავიციის მფლობელი შეიმუშავებს ადამიანის ფიზიკური წარება და ცეცხლზე დაწვა. ებრძოდნენ საღ ჯიშებს, როგორც ერებს. ლეონ პაპის დროს გაშვებული იყო გაბრწყინება და პორნოგრაფია. ბოროტი: მ სადისტურად მოაკვლევინა ათასობით მოწინააღმდეგე და განათლებული მოღვაწეები. მუსული და მსუნივე სისტემა მუთხივ გააბლბდა და რისკობდა. განსაკუთრებით თავი ისაბლა მართლმადიდებლის დედა სამეგრეო გათხოვდა, იყო საცუარელი პაპი სერგი მესამის და დედა ორა პაპის.

სურათზე ნაქვებზეა დედა მარიკო, რომელიც უმუშევრის პაპის მიერ ბალოშეხიტი ადამიანის დახრბობას.

მხრამელ გლეხების სკოლაში მკაცრის კონგრესი.

ვერპის აგარული ქვეყნების სოფლებს, მსოფლიო ომის შემდეგ, ასეთი უდიდესი რევოლუციონერია აქტიურობა არაბურს გამოუჩინათ, როგორც დღეს გამოიჩინეს.

მხარეული კლასების პოლიტიკაში შეამჩვიოდა გლეხები და გააღრმავა წინააღმდეგობა. გაღატაკებული გლეხობა მიზედა, რომელსა მხარეული კლასების წარმომადგენლები ბრძოლა შეიძლება მთელი ორგანიზაციული გზით. ამ მიზნით ბერლინში შედგა სრულიად ვერპის გლეხების კონგრესი, სადაც მონაწილეობდა 21 სახელმწიფოს დელეგატი.

სურათზე—დაპირის, ნორვეგიის და ჰოლანდიის დელეგატები.

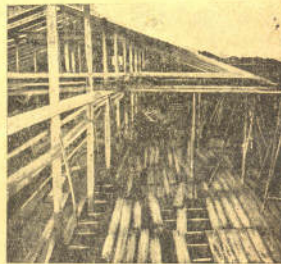

მანის კონგრესის ძეგლი

თბილისის კომპარტიული ორგანიზაციების კონტროლს უკეთებს საგანგებო მუშაკლთა ბრიგადა.—სურათზე: ბრიგადის წევრი-კალბი ამოწმებენ სტრასნოვას.

თბილ ისწი, კალინინის სახელობის ქარ-ბაშაში საკონტროლო ბრიგადა ამოწმებს ხორბლეულის საღებო მანქანას.

სამტრედიოში აშენებენ ახალ საბარგო სადგურს.

საქართველოს 30 კლასიში გაიშალა მეშუაო
მასობრივი ტიპის სკოლები 10 თებერვლის და-
შობის პარტიული შედეგებით: საბათის ატარებ-
და, 24 თებერვლის კი მოაქრობაში აჯიხი და
ქანდაკებია გამოვიდა გაფრთხილების წინა-
დღეზე და ქუჩებში მეშუაოს სისხლით შევსა.
ჩაიკეთა ამაში, მერყის შრომის ფედერა-
ციის ყრილობა და საფრანგეთის მეშუაო
სინდიკატების კონგრესის დღევანდლები,
კლავი ქუჩების მეშუაო მოძრაობაში მომ-
დარი ცვლილებები—ყველაფერი კი მომზა-
და და მეშუაოს რევოლუციონერი მოძრაობა
ახალ ანერგიას, მეშუაოს კლასის სტიქიურ
ლტოლვას საერთაშორისო გაერთიანებისაკენ,
ინტერნაციონალის აღდგენისაკენ.

ამდინა... ახლოდგენა ახალი რევოლუციის,
ფერო რევოლუციის, ვიდრე საერთაშორისო
ლდო რევოლუციის 30-18 საუკუნეში. სა-
ჭირო პრაქტიკული ნაბიჯების გადადგმა ინ-
ტერნაციონალის აღდგენაში. დი. კიდე გა-
დგენი უფრო მეტი გამოხატულება მოპოვას,
ვიდრე აღდგენა წინა, ძველი ლიზინგში.
„პროლეტარიატის ყველა ქვეყანაში, შერეო-
დის“—ეს სწავლანერ გერო კლდე 1880 წ.
მედიკალი სოციალისტები თავის პანფილში.

მეგრამ ინტერნაციონალის აღდგენა მოიხ-
მდა მოლოდინ ქაზ წლის მედღე, ბერეო-
ბის ტნა ფერბი ინტერნაციონალის აღდგ-
ნაში. მის უდი რანგედაი მის შიში, რომელ-
სე პრედიკატორი ინტერნაციონალი დადგა მის-
ში. ამის საფუძველი საშუალება კი წინააღ-
დგენა მეშუაოს კლასის რევოლუციონერ გარ-
სელა ყველა ქვეყანაში ამაში, როცა მეო-
რა ინტერნაციონალის პირველი კონგრესზე
ფრანგმა ლდინმა მეორეა წინადადება მეშუა-
ოს საერთაშორისო ღლის მეშვიდეს შესხვეს,
ქ. წინადადება ტრინილ იწა მიღებულ. კონ-
გრესის არ შეძლო ანგარიში არ გაქცია ახ-
რის შრომის ფედერაციის ყრილობის დად-
გენილობისათვის და პირველი მისი გამოცემა
და მეშუაოს საერთაშორისო ღლდო. ამხელე
გამართლდა შრომის წინააღმდეგობისათვის. 4
ღლდობისათვის ადგილი დღეობის ადგილ-
ათვის, რომელია რევოლუციონერების გვერ-
დის ძალი ღლდობის ბერეოვანისა. მეგრამ ახ-
რად ამერიკის შრომის ფედერაციის კონგრესის
დადგენილობის, იყო კიდე მეორე მომენტი,
რომელი შეეცდომებოდა მიიღო მეორე
ინტერნაციონალის პირველი კონგრესი, როცა
გახსენებულ დინმა მეშუაოს საერთაშორისო
ღლდო მეშუაოს კლასი ერთად ერთი კლასი,
რომელიც საყვედროდ ინტერნაციონალისა და
თანამშრომლობისათვის იბრძვის, იგი იბრძვის
საკუთარი ღლდობისათვის, მედღე კაცო-
ბობის ყველაღლდობისათვის. გახსენებულ-
ის არის შრომის ბრ, როცა ბრძენა სილვის
ზამთრის სიხსნ, ხუბი იბრძვის ფილიტობი,
ყვედა მინდროვული და ატემა-ბრის ბრძენის
ფრთხილები ტრინილ. იყო გახსენებო
არის ბრძენის გახსენების ხანა, პირველი მა-
ლა—მეშუაოს კლასის საერთაშორისო ღლდ-
ბისათვის გახსენების გზაზე დღევანდ კ-
კონგრესის გახსენების.

—Первое Мая праздник весны.
—Можешь прийти полетарской волны,
Президиуй Первое Мая“
—ნათქვამი ერთი მეორე საინტელექტუალ ს-
მოვანში.

ღმინაშეგია მის გარემოში, რომ ჩაიკონ-
გრესი პირველად ღლდობაში შედგენი პირ-
ველი პირველის წერილობით მისი ნამდვი-
ლად რევოლუციონერი, შინაშის როცა მეო-
რა ინტერნაციონალის პირველი კონგრესის
ფრანგმა ღლდობაზე ტრინილ მაშინდარა წი-
ნადადგა, რომ პირველი მისი ფიქსიონალია

ბრძენი ერთად აღნიშნული კოდეფიცი საერთო
გაფრთხილება, ეს პირველი ღრმის ბერეს ჩე-
ვოლუციონერისაკენ კი განხილუკიდელებელ რ-
მეო მოერევა, ან წინადადება წინააღდეგ
ამხსენდა გერმანიის სოციალ-დემოკრატიის
ისეთი ამაშიწინა ღლდობი და მეგრამო-
რეოვანი კლდეზე ღლდობები იყო და ამან
დადგენილება ტრინის წინადადების ბედი: ეს
წინადადება უარყოფილ იქნა.

მოერედაფრა ამის, შემდეგ წელშივე საბარ-
ედილობის ღლდობაწინების ღრმის მეშვიდე
სტიქიურად სწავლანერ მეშვიდეს.

პირველი საერთაშორისო საპროლეტარია
გამოსვლები გაიშალა 1890 წელს, ე. ი. 40
წლის წინად.

„ღლდო გერმანიის და ამერიკის მეშვიდე პირ-
ველად ახსენენ თეიანილი საერთაშორისო
მისტიკობით დარბილულ საყვედრო ძალების
ღლითაღლირების ეს სინახობა თვის ატრელს
კარბალისტებს და შემამილდებს იმაზე, რომ
ახლა პრაქტიკური მოვლა ქვეყნების მარ-
თლი გაერთიანდება“—სწავლანერ 1890 წ. პირ-
ველი მისი კარლ მაქსის თანამშრომელი და
მეშუაოს კლასის განთავსებულობისათვის უდი-
დესი სტიქიური ფიქრების ენგლესი.

„ო, რომ მაქსი მედღეობი იქნე ვიდრეღი,
ჩინა თეიგი უფლებები ტრელ ეს“—შეხვე-
დის ამხელე ტრელს გერმანიის.

და თუ ენგლესს ეს სტიქიები ათქვეყნა
აღილო თუ ატრელ ათის პრაქტიკის გამოცე-
მა, ჩას იტრელს მაქსი და ენგლესი ახლა,
რომ კარბალისტ ატრელ, როცა პირველი მისი
პირველი ფიქსიონალ დადგენილი მოიღო პრაქტი-
კობი, ზურგგამართლებული კოლონიების და
ნანგრევი კოლონიების ნანგრელ ხალხების და
შეხვედრა ატრელის მიერ!

მაქსილად, საერთაშორისო მეშუაოს მომ-
დამ ვიანტერის ნაბიჯი გადასდგა წინ. მარ-
კის ეს ფიქტი რად ღლის, რომ საერთაშო-
რი პრაქტიკობაზე მოიგებდა სოციალისტის
ისეთი (იქნე სტიქი, როგორც არის სამშოთა
სოციალისტური რეპრეზენტების კუთხიში)

მაქსი ამისთან არის მეორე შემთხვევა-
რისტიკობა იბრძვის თუ იტრელად წლის წინ
გამართლდა საბოლოოდისათვის გამოცემა და
ამხსენდა საპროლეტარია გამოცემაზე შო-
რის შიშიში კლასის კლასთან ერთად გადმო-
დინ იბრძვის კი. ვიდე „ზურგგამართლ“ მომდინა
გათრევი და სხე რევოლუციონერი ღ-
ნისტიკობი. ღლდის კი მათი მიმდევრები იბ-
რძვის ბარბალისტის იქითა შინაგან მეშვიდე
წინადადება, ღლდის შინადადა „სოციალისტ“,
რომელიც მეორე ინტერნაციონალის აღდგ-
ნების მიზანზე იყო. ზურგგამართლ სტიქი-
წილის ცნობილი მსახიობი. მათი ლოცვა-
თობი მოლოცვა ღლდის საბარბალისტო და-
მინდობაქილზე გამოცემა მეშვიდე. მეორე
ინტერნაციონალი მეშვიდე კარბალისტურ
საპროლეტარია მეშვიდე კარბალისტურ
საპროლეტარია მისთან ერთად ღლდეს და ი-
ქნებდა. მისთან ერთად ღლდეს გახანგრ-
ლეთის თავისი ატრეობის ღლდეს. მეორე
ინტერნაციონალის პრაქტიკა, ზურგგამართლ
ნაქვლად რად ამინდეს მეშუაოს ატრეობის
ზრდა და ამინდეს იბრძვის სიხსნთან ამანის
ფიქსიონალ მეშვიდე, რომელიც მედღევე იბ-
რძვის მიტანის გაბარბალისტზე.

წინადადება, ნანგრევიკლდების, პანდერეს
და პანდერესების და სხე მედღეს სოცო-
ლისტობის“ პოლიტიკა და ყოველღლითი
საწინაობა მეორე ინტერნაციონალის პრაქტი-
კობის დარბაჩი მეშვიდე ატრეობის, რომ ამ
გზით, რომელიც იბრძვის მიქცეს მეორე ინ-
ტერნაციონალის პრაქტიკის, ისინი ეგრის

ბრძენი ვერ მაქსილად სოციალისტ. ატრეობი
პრაქტიკობისათვის ეს რაზემეო თანდაზმე/არ/
ენაშეღლდობის სოციალ- ფიქსიონალისა და
ღლდისათვის, ადგენბა ბრძენა რევოლუცი-
ონერ გზას. მის უდიდესი თვალსაზრისი მა-
გალიათი კომუნისტური პარტიების გადგ-
ნის ზრდა ყველა ქვეყანაში. მის მაქსიმუმი
ეს არის, რომ მოერედაფრა ბერეოვანულ და
მეგრამეოვრა პოლიტიკისტიკობისა და მინა-
რე სტიქია მიმდინარეობს ატრეობის, კარ-
ბალისტური ქვეყნების მეშუაოს კლასი კო-
მუნისტური პარტიების მოწოდებით ენერგი-
ულად ეწმადგენ საპროლეტარია დემოკრა-
ტიკობის და გაფრთხილებისათვის. ეტრეობი-
ლში უდიდ მედღეს მისათვის რომ
სისხლმა ნაბარბალ მშუაოს კლასის სარბ-
ედილობის ტამიკლები, მეგრამ პრაქტიკ-
ობის არ აწინებს მსხვერპლი, მან იყის,
რომ მსხვერპლს გაერეე ვერ მივა თავის
ოტრინაშიად, რომელიც საშუალებით გან-
თავსებულებს მის ბერეოვანულ - მეგრამე-
ოვრა უდიდსავე, სამშოთა კავშირის პრა-
ლეტარიაზე შედგება.

თეიფილ ქვეყანაში 1-ლ მისის თავისტი-
კი ღლდერი იქნა. თეიფილეს კარბალისტო-
რი ქვეყნის მეშუაოს კლასის საყოლიო ტრეო-
ვანი ატრეობის და ამინდეს არ საერთაშო-
რისი ღლდობებთან ერთად ატრეობის თეიფი
მეგრამეობისათვის გამოხატულება სტიქიური
მოთხოვნილებების. სტიქიურად არის სტიქი-
რები კარბალისტური შედეგების მეშუაოს
კლასის და სამშოთა კავშირის გაბარბალ-
ესი პრაქტიკობის პირველი წინა დადგენ
(იქნე, როგორ იბრძვის წლის წინ) უდიდეს
ბრძენა 8 სათის სამშოთა ღლდობის, სო-
ციალისტური კარბალისტობის წინადადება. კარბ-
ალისტური კარბალისტობის წინადადება
მეორე 1917 წ. ოტრინაშიკის საშუალებით. მის
მოიწი კარბალისტური უდიდესი გამოხატუ-
ბისათვის იბრძვის ფიქსიონალზე. ატრეობი
ღანგრევიკლდის საბოლოო მეგრამეობა და შედგა
სოციალისტის პრაქტიკობაზე შედგა.

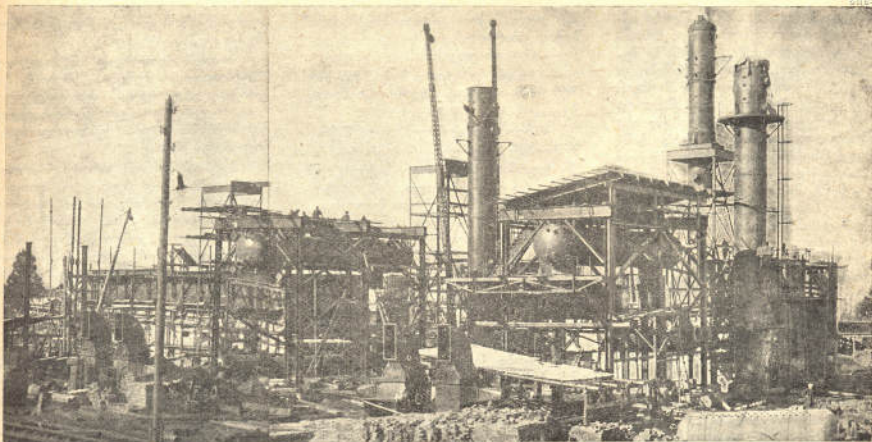
მეგრამ მოერედაფრა ამ გამხსენების, სა-
პროლეტარია ღლდესსტიკობის იბრძვის სტი-
ქი, რაც მტრეოვ უდიდობთ ატრეობის სა-
ფრთხილი მეშუაოს კლასის, ეს არის საერთაშო-
რი სოციალისტობის განახლება. ამ საერთა-
შორისო სოციალისტობის ტრინილს შედგენს,
რომ კარბალისტური ტრინილის მეშუაოს
კლასი პირველი ღლდეს ატრეობის სამშოთა კ-
შირის —ათვის სოციალისტური სამშოთა
გაქცევა და ატრეობაშიათი ატრეობებთან
ბარბალის ლიზინგში.

ღლდის ღლდობისათვის ყველა ქვეყანაში, სადღე
კი მეშვიდე მეშვიდე გული, გაიშლის ხმამაღ-
ლი ყოფიდა ატრეობის სამშოთა კავშირის,
განთავსებულებული შრომის და კარბალისტ-
ობის, გაბარბალის სოციალისტობა

„პირველი და მეორე ხდებდა საერთაშო-
რისო ზურგგამართლ ამ ღლდეს იგი მაქსიმუმი
თავის ძალების სოციალ- ფიქსიონალის, პოლი-
ტიკის, რანდების, ვარძის ტრინილ, ატრეობი
ფიქსიონალის, ზურგგამართლ მომდინარე მეშვი-
დეს მის ღლდინდებ ატრეობი მომდინარე სტიქი-
მაქსილად არის, რომელიც ბოლოს მოუღდეს
მის ბარბალისტს.

ბარბალის წყურპილით ანთებული იქნაღლ-
და ამ ღლდინდის საერთაშორისო მეშვიდე
კლასი, რომელიც ტრინილ კიდე ატრეობ-
რის თავისი მხედ ყოფნას— ატრეობი
მეგრამეობის არ მოგროვბის კომუნისტური შრო-
მის გაბარბალისტობის.

სამშოთა კავშირის მეშუაოს კლასი ამ ღლდის
კარბალისტობის ტრინილის მეშუაოს კლასის
ერთად გამოცემა ქვეყანაში, რომ დამინდობის
თეიფი უდიდესი სტიქიურად— სოციალისტობის
შეხების, ბერეოვანულ გვეგმა 4 წელშიად
შეხატობის, სოციალ სოციალისტურად გა-
რბაჩის სტიქიურად, რადგან სამშოთა გ-
შინში სოციალისტის წინადადებით შეხება
სოციალისტ დამინდებ იბრძვის ყოველი საშუა-
რის, იქნე მედღე ხეივი მსხვერპლის.

ბათუმში მშენებლობა ჩაძრის ტიპით მიმდინარეობს.

„სურათზე წინადათის მშენებლობა“

პირველმანისობა თბილისში

ნაძალადევის შევსებები კალთებს,
მლაშე ტბისკენ რომ მიედევდი მწკრივებს;
იქ ახალგაზრდულ ცეცხლით აღმანთებს,
რომ გაუბზებნებ წითელ არწივებს.

იქ არაკელა

ოკუპაცილმა

წითელი დროშა

აღმართა მაშინ

და კაცობიერის

ცხოველ ძახილმა

გამოძახილი ჰყოცა

ჩვენს ხმაში—

გრავინადა სიტყვა

გრავინადა ტაში,

რაცორც ქუთილი

მოუვალ მთაში.

გამასწმენდა შუა ბაზარიც

ამპოხებული ჩვენი ქარიშხლით;

ქუჩებს გაჰქონდათ ძვრა და ზანზარი,

ცივ ქვეყნიულებს ეღბავდით სისხლით.

აქ ზღაპართული

გარალდა ბრძოლა,

მედგრაი იცავდებ

დროშას ჩვენები,

მაგრამ მიზანში

დაგვიწყეს ხროლა,

ყაზახთა, რაში

გვსრესდა ცხენებით—

ძირს, ჯალათები!

ძირს, მეფის ტახტი!—

ეშკიოდით რისხვით

და შეჩვენებით.

რა გაუგარძელო: შრომის შვილები,

ქარბნებში ერთად თავმოყრილები,—

ახალ ძალებით ვირაზებოდით,

ურთიერთს ძმობას ეფუძნებოდით

და ბრძოლებისთვის ემზადებოდით.

შავ რეიქისი

ხსტიკ ბრქვალებში

დევნა-წამებას

ვრტანდით მედგრაით,

სიკვილის პირისპირ

ევერეტდით თვალბნებში

და ვუყიოდით

ხალხს ახაშედრათ.

ბევრჯერ დაგმარცხდით, ბევრჯერ

მოვეცილეს,

ციხე-მათარხი ვიწვნე მეცა,

მაგრამ იმედმა მომავალისამ

სიმტკიცე უფრო გაგვიასკეცა.

და იყო ბრძოლა

შეუწყებელი:

ძველის და ახლის—

ორი ქვეყნის;

პირველ დევანზე,

რაც იყო ძველი,

ავადრიალეთ

ეზბლემა ხსენისა.

ბარიკადებზე ჩვენ დავიფიცეთ

მსოფლიოს სმენით და გასაცონათ,

რომ ჩვენს უფლებას დავიცავთ მტკიცეთ,

ალარ გაუბზებთ სტვის უმთ და მონათ.

და თუ დღეს ჩვენში

აქ აშკარად

ვდლებასწაულობით

ამ დღეს ქარიშხლით,—

არ დავიფიცეთ,

გვახსოვდეს მარად,

რომ მოვიპოვეთ

ბრძოლით და სისხლით.

და ვფიცავთ მშრომელ კაცობრიობას,

ვფიცავთ ბრძოლებში დაღუპულ გმირებს,

რომ წითელ წარღვნი წავშლით,

წაღვავით

ჩვენზე თავდახმას ვინც დააპირებს!

გ. შუნიშვილი.

პატარა შაქარი თორმეტწლიან იქ-
ნებოდა, ბიძამ რომ სოფელში ჩამო-
ყვანი და იარაღისთვის მიიღო მისი შე-
ყვარდითი შობადა. თვით ბიძა მისი კი
ჩრდის გზის სახელმწიფოში მუშაობდა.

ცეცხლი, ცოცხალი და მუყაითი
შაქარი პირველ ხანად ქაზანში ისე
გრძნობდა თავს, როგორც შერეულ ჩაშ-
ვებში მრეკავი, დაბურულ პაჩით
რომ სუნთქავს. სოფლის გაშლილ
ველ - მინდორს ისე ადვილად ვერ შე-
ვლავდა ახალგაზრდას ბუნება და
ამიტომ დასაწყისში ძალიან გაუძნელ-
და მუშაობას.

ხოლო შემდეგ, როცა „ხაზენა“
კვირისი ათი შაურს დაუწინაშა, გაითბა
ჯამაგირის სახით, შაქრის სხეე გუთმ-
ოწყნად და აღებული ფული ბიძის
მუშაობა.

თითღი, როცა ჯერ კიდევ მზე არ
აყო ამოსვლი და ქაზნის საყვით
პარს, ზრიალით შეხანაურდა, —
ნაძინაბრევი შაქარი თვალსმის მოდებ-
ნებდა, დაუბანული ხელობით თარი-
დან პურის ნატებს გადმოიღობდა და
პურის ადრით ილიაში ქაზნისკენ
ემუშავებდა.

მანქანის საღებრებს გაუწინა
ზრიალი, უფროაი ჩრდის თვლით
დღი და პატარა, ჭერის ჩამოკიდებუ-
ლი თუ იტაქზე მიმავრბოლი —
ზრუნველი, როგორც წისკილის
თვლით და პატარა შაქარი ქაჩეკე-
ლასათი დალოდდა ამ მანქანებს
შორის. ჟურის მუშასთან მიკანდა
მოხრდილი ჩრდის ნაქრები, ქლიბი ამ
ურს.

თორმეტწლიან საათის გახმობაში
პატარა შაქარი ციხურებში ტრიალო-
ბითა ქაზნის მკიდრით, სიღებრის შიგ-
ნით და თაღილი-დაქანჯილი ბრუნ-
ვითადა სავალი. ბიძის თაზში კიდევ
მოკლდა არ აღივლიდა მოსვენებას და
ხან რომანში ახანდათ ნათის ამ
ასანთის მოსაგანად, ხან მუშაობდა თავს.
ასი გრძელთაბოთა ერთი ხანის თავ-
გრძელამდე მოუშობაში. მარო მუშა-
ობა თანდათან აცოპობდა ჩადვს. ახ-
ლა შაქარი თაზასთან იდგა და გახსა-
ზოროლო სამუშაოს ასრულობდა და
თან კვირაში შედი ახასსაც ღებულ-
ბდა.

მხოლოდ ციხურაბით იყო შაქარი
რომ თათილოლოვად გრძნობდა თავს.
აქვე მხოლოდდა სიკრიალი სიკლია
იყო. ამ მოსილია მას წერია სიხიბი
და მათე წინების სიხიბიც იწყა.
ახლა ყოფიო გათამაში. ქაჩაქის
1-5-ში, შიქრითა და ახანდათიან ერთ-
თად ძალიანს მიკანდალი ქაჩეკეზაიც
დაიკრებოდა.

„პატარა შაქარს“ სახელი მას იმი-
თქო იარაღი, რომ იმავად ანაწყობილი
ბაში მუშაობდა მათილი. შედგრობა
ისი იდოი შაქარი, რომელიც მას რა-
ტომოვად განსაკუთრებულ ყურადღო-
ბას აქცევდა და ყველთვის აქმებ-
და.

— ბაშო, შაქარი! — დაუძახებდა

მას დიდი შაქარი — იცი შენ რა არის
ბიჭო, კაპიტალი?..

— არა, არ ვიცი ძია!..

— ჰო და კაპიტალი ბიჭო შენ ხარ!
შენ რომ არ აყვე. ჩვენი „ხაზენა“
მდიდარი ვერ იქნებოდა!

შაქარი სუსტკროდა დიდ შაქრის
მოძიობარ სახეს და ვერ გაერკვია, რა-
ში მდიდარობადა დიდი შაქრის გუ-
ნადა. რა იყო კაპიტალი, ან „ხაზე-
ნი“ — იცი ბიჭო ვერ იქნებოდა მდიდარი.

— იცი შენ რა არის კანტინაცია?
არც ეს იცი ბიჭო. შენ! ეპი ბევრი რამ
არ იცი ბიჭო შენ! მუშაობ, დიდხანს
ქაზნაში, წელში იზნებები და კი
არაფერი იცი!

დღი შაქარი სხვა მუშებიდან თა-
ვისს ყოველკვირით განეკრებულ პი-
რენების წამოაღებადა. დიდი უბ-
რაულისბა ქაზნაში მუშაუშვებისა
მას პატრისცემით ეპყრობოდა, ხაი-
რი და დიდი ჰაზინად მისი და ყოვე-
ლი რჩევა — ჰაზინაგებისთვის მას მიჰ-
მობოდავინ. მუდამ წყარად, დიდშედე-
გული და ჭკუიანი თვლით შიბ-
ლიად ყველას და თითქმის შინაგანი
უხილიად ძალით იმორჩილებდა.

პატარა შაქარიც დიდი მოწყუ-
ნით შესტყობდა მას და გულში ნატ-
რად სისით შიშინებოდა და ყვე-
ლასათის საყვარლო მუშა დაზნარი-
ყო, როგორც იყო დიდი შაქარი.

ხზირა მოხიბობდა ხილიში. როცა
პატარა შაქარი, როგორც პატარა ფი-
ლი, შიშინებულად მიიპყრობდა დი-
დი შაქრის გარეითი და მას ლაპა-
ჩას ყურს უდებოდა. დიდ მოუშეს
რაიად, უბრალოდ აძიებოდა შე-
სახბ. მაგრამ იმის მანერ ვერ ათავო,
რა იყო ის აპირალი. რაიერ ბაზარი.
ზრდებრი სამუშაო ჰქონდა, ლიხებულ-
ბა და სხვა სიტყვები.

გაურკვევიათ ხათიობა, რომ ლა-
პარა იყო მოუშის შრომის, მისი რა-
ჯის სიყვარული და ყურადღობა შეს-
ახბ. რომ ამ მოუშაობაობით გამო-
სავალი დიდმა შაქარმა იცოდა, რომ
მოივიცდებოდა მოდევნო იდევნა-
ვის გათავად ეს ამბავი.

— შენ არ ანდა ბიჭო, გაიგო რა
არა, აპირალი?

„შეკითხა გრძელ დიდი შაქარი
მას.

სიხარბოვითა დახმარება პატარა
შაქარმა ძილის თამაშება:

— ი. როგორ არ მინდა.

— მაშ, მი გარკვე შენ, სადაც უნ-
და გაიგო ეს ამბავი!

—
ერთ ლოს პატარა შაქარი მიიყა-
ნის მოხმობელ მუშის ერთ პატარა
ოთახში.

ამ ოთახში იმ სათაშის შეიდადერ
გოზმა მოგროვდა მისივით ახალ-
გზებრივი.

უკიდრენ ვილარეს.
იქიშალი, ანაწყობილებრივი გან-
წყობილება სუფევდა ოთახში და პა-

ტარა შაქარიცედაც შეეცნობა ში-
ბეკილებას ახლებდა.

ოთახში სათითაოდ შემოდიოდენ
შახალათიან მუშებს, საერთო სა-
ლას იძილოდენ და კველითან
მდგარ ტატებზე ალავს იკავებდენ.
დალაპარაკებდენ, უსათულო ჩუმბ,
იღმებლი ხმათ.

პატარა შაქარმა კარგად იცოდა,
რომ კრება სათიშოლო იყო, დიროლი
და ასეთი მდგარობა მას შიბიშე-
და, აფროლოდებდა. თვლით გა-
ბრწყინებული ჰქონდა და ხილვად
სმინდა იყო გადატყულო. მას იხილვად
და, იტყობდა ეს მისთვის ურევეი პი-
რობები და სულგანბული უცლი-
და ვაგეო, რა მოხებობდა, რა იქნე-
ბოდა, როგორ ჩაივლიდა კრება.

ტატებზე მოხიბლი მუხლები მწკრი-
ვად იყო კრებინიშზე მყოფლებული.
კველითან მდგმული მდიდა ძველი
გაზივით გათავარებული და მასზე
მეტრეკეი სანათი, ოთახს რომ მკრთა-
ლად ანათებდა — იღმული ცოცხლი
აძლევდა დამატებრიან ოთახის კელ-
ლებს.

კარი გაიღო და ოთახში შემოვიდა
პატარა შაქრის ნაწიბი მოშა, რომ-
მოსავ თან მოჰყავა ფინჯი(ში გამოშ-
ვობილი ახალგაზრდა, საერთო სალა-
ში, მოხლების გასწვრება და თაღე-
ბის მოკრება ახალგაზრდასიყენ.

ახალგაზრდა მდგმულით დაიდა.
ჭკუი იქვე მდგმულ დათი, პატარო-
სი ბოლი გაუშვა და ოთახი მიშათ-
ვალვიდა.

პატარა შაქარი გაეცირებოდა უბ-
ზრად. იგნა მოლაპარაკე უსათულო
ხანში შესვლი, წყირების ერნში იქნე-
ბოდა და როცა მის ახლად ახალ-
ფიქრან ულავს უკუქრდა — გან-
ცვიფრებული იყო. მისთვის გაუგებ-
რა იყო, საიდან უნდა სიკრდნობა ამ
ახალგაზრდას ასეთი აზრები, რაზე-
დაც ძია შაქარი ლაპარაკობდა ხოლმე.

— ათრავინ მოვე? — იკითხა ახალ
მოსვლით.

— არა! ათრავინ! შეგიძლია დია-
წყა! ოთხრა შაქრის ნაწიბი მოშა.

პატარა შაქარი ნათევები მუხლები-
ზე დაიწყო. წელში მოიღუნა და სმე-
ნად დაიწყო.

მოლაპარაკე ჯერ ტკიპნით, ნილა
შეოცავა ამბავს იმის შესახებ, თუ რო-
გორ იყოთა საზოგადოება კლასიკად
და რომ ერთ მხარეზე რჩება გაყლი-
ფილი და მეორეზე — გაყვლიფილი.
როგორ გრძილებდა აპირალი „ხაზი-
ნების“ ხილში და როგორ იკრებოდა
მუშა. შიშოვად გადვიდა ასრუტულ
ქობარბის მყოლიოს პირბებზე და
მსინილთა გული გაათავო.

ზოგადობით მოხმობილელი იყო
მისი ლაპარაკი და შაქრის გოლისიყე-
როვად გახმობილობი. ბერი რამ ახა-
ლი, ჯერ კიდევ ურნობი, მაგრამ ის-
თა მოხმობილი. მისი ცხიარობით
ამოღებული ამბავი — მას აღიზიანებ-

ბუშელის და გათლილი ფიჭვის სუნნი, თითქმის წებოვანი... შეხამებული... — გრძელ ოთახის პარკის მოსდებდა. შაქრი იქვე ყუთებში ფიჭოვანი შეჩერდა. მას უნდადა როგორმე ამ სდო-ჩაზე, სადაც პირველ მაისის დემონსტრაციის შესახებ იქნებოდა ლაპარაკი, დარწმუნოვით, რომ უფრო კარგად სცოდნოდა სადემონსტრაციო გეგმა.

მალე საღერგოლოში დიდი შაქროვ შემოვიდა. გრძელ მაგიდაზე გაშალა მინებულ ფიჭოვანი დაწყვეს. ფიჭოვანზე კაპარტ ღვინო, ყველი, პური, წყინილი და ხმელი თევზი. ზოგი ყუთზე ჩაშოვდა, ზოგი ფეხზე დადგა. ქიქებში ღვინო ჩაახსნა. საითათაოდ აიღეს. გაუმხარჯის ხალხი დიდ ღელს! „გაუმხარჯის პირველ მაისს!...“ გაუმხარჯის, გაუმხარჯის!...“ ქიქები ერთმანეთს მიაწყოვინეს.

„მაშ ასე, ხომ იცით გადაწყვეტილია ბაზარში მოწყობა... დიწყო დიდმა შაქრომ.

„თორმეტ საათზე უნდა ავიწიოთ დროშა, ხალხი გამოვიყოლოთ და სასაღისე ქუჩისკენ წავიდეთ — ახლა კითხვა იმაშია, ვინ ასწრის დროშა...“

პატარა შაქროს ამ კითხვის დროს გული აოხრებდა, მუხლები აუთიოვლდა. „აჰა ვინ უნდა ასწრის თუ არა დიდმა შაქრომ!...“ — გათიქვია.

— ჩემს აზრით დროშის აწევა არ აქვს უნდა ჩაბარდეს, — სთქვა ერთმა ახალგაზრდმა, — ერთი წამოიღოს დროშის ტარს — მიხარ, დროშის ტარს ხომ ვაგვითებულა!

— შხად არის! — იყო პასუხი.

— ზო და, მეორე წამოიღოს თვით დროშას უბოთ. დროშის აწევის დროს ეს ორი კაცი ერთად უნდა იყვნენ, — ერთი ტარს გამართავს, მეორე დროშას მიიბაძვს წეღ.

— დროშა შაქრომ წამოიღოს, ტარი კი ალექსანდრე. — სთქვა ერთმა.

— კარგია! იგრე იყოს! — დაადანტურეს სხვებმა.

სიბარელო ევლარ შეიკავა პატარა შაქრომ. აბრა. ფიჭოვები გადმოაცვივდა. მიიხედეს.

— ბიჭო შაქრო. შენ აქ დარჩი? — შეეკითხა დიდი შაქრო.

თქაფლუნული, დანაშავესაყიო წარსდება მან წინაშე პატარა შაქრო.

— ზო, არა უტყარს ბო, კარგია!... მხოლოდ შენ ნუ გამოხვალ ბიჭო ხელო. დაგვიტყვი და ჯერ ცოლად ხარ! დარჩი! გეგმის? შორს იყავი, ახლო არ ჰიხვიდო... ახლა წადი! დიდიხეი...!

ზის სხივები ჯერ გორაკის წვერზე აცლიდა, მერე პროვინციის სივრცეზე თქურხებ ეხსტრა. ფახარის მინები ამახინა და კედლებს თვით ლავაშათ ეკრია.

„დროშადა ამდგარი პატარა შაქრო გასცქეროდა ამ სანახაობას და სულთა შაქრის სურნელზე გული გამაღვნიოთ უცქერდა. გულის გახმოვებული ცეცხლი იქნებოდა სხვა რამ იყო.“

„დასო თორმეტ საათზე დემონსტრაციას ბაზარში დანიშნული. თუმცა დიდა შაქრომ უთხრა არ წასულიყო იქ. მაგრამ... არა!... ყველაფერს დალომობს

იგი შაქროს, ხოლო რომ არ წავიდეს, ამას ვერა...“

და პატარა შაქროს ათიოვლებს. მას უნდა გეგმის აწევის დროს დიდი შაქროს დროებით შეუშინებულ მიიპაროს და როცა დროშა აფრიალებდა ხელი შეეცდნო დროშას ამ მის ტარს...“

ოთი როგორც სცემდა საფეთქელი... აი, თავებს ზვეთი მისი სხივებზე მბინავი ქუთიელი დროშა... დიდი შაქრო მოხვედრებულ ხალხის გროვას აიღვეს მალე აწეული დროშით ხელში... უფროა თანევი ქანაობით და ობვეით მიხედვეს ამ დროშას და ამ დროს პატარა შაქრო მკვლავების, მუხლების და ზურგების ხველებში გაქედლი, გაიღვეს ღობეს და შაქროსთან მივა. დროშის ტარს ხელს მოჰკიდებს, მაღლა ასწევს. ერთი წუთით, მხოლოდ ერთი წუთით შეეცდნოს მას დიდ შაქროსათვის ერთად და ორიოდ ნიბიჯს გადასდგას... მერე? სხვა არაფერია... ეს უნდა ახლოდ პატარა შაქროს... სხვა არაფერია...“

ჩვეულებრივი ბაზრის გაძახილ-გამოძახილი, არეული ხალხის სიარული და „გოგის“ ხარის წყაროები — შაქრის ახმაურებს. ვაჭრებს დარბაზებიდან გამოჰყავთ მაგიდები, სკამები, ტახტები, სარკიანი პარასანები, რბილი ავეჯეულობა და სხვა...“

გაქციან: „აქეთ, აქეთ!... იფად, იფად! დღეს იფად!“

პატარა შაქროს დარბაზს არეულ ხალხში და მოუმიხვალ უცდის. უცდის დემონსტრაციის დაწყებას. ეძებს დიდ შაქროს, მაგრამ ვერ პოულობს. მოიქცა, დიდალა სიარულით, ფეხზე დგომით...“

ახლა უკვე ამჩნევს, რომ ანეულ ხალხს გროვაში შავხალათიანების ნაკადი ამოვიტარა — ეს დღის მეშუბი. ყველა ამგვარა დგული.

მაგრამ რატომ არ სჩანს შაქრო? რით იგვიანებს? ზომ ამფერი დამხარა? ავით ხომ არ გახდა? ახ ხომ არ დაიჭირეს?

მოედინა ახლად მოსული ჯგუფებით გაიგოს. არეულ ხალხის წრე შექცეოვდა. ახლა უკვე ამჩნევს მტყუნარს და ზურგების რღვევით მოხელენა გზა გაიკვლიო,

შეადიოს მხემ სხივები პროვინციის სივრცეზე დაუშვა ანეულ თავი და მხრების შემჭიდროვალ წრეში და შესუთული პარის ოთხივარი აკეცა...“

სად არის შაქრო, სად მანახის? ვა, თუ დიდავიანია!... ჩვენ ვერ მოიხსნის!... იქნებ სხვა დიდისს გადმოტანეს დემონსტრაციის მოწყობაში... მაგრამ ეს მეშუბი რომ აქ არიან? აი ბევრ მათგანს იცნობს კიდეც...“

ჩოქილი, ხმაური, გაძახილი, ყვირილი, ზურგების მიწოლა და მკვლავების შეზარეულ პატულოვანი. ახლა ქურში ჩავარდნილივით პატარა შაქრო მხოლოდ (ეს დანიშნავს) და წინ აყუდებულ ზურგებს — სხვა ვერაფერს... ადგილიდან დაძვრა თითქმის შეუძლებელია.

და უცდელად შეშქრილივით წეროვები, თითქო შარბილი მოქმედებდა მალე ერთმანეთს შეეკრა-გვერდზე გადაქანდა და შაქრომ ცეცხლს სისწრაფით თვალი მოჰკრა თავების სვეთ მხის სხივებზე მზინავ დროშის რბევას...“

„ვიამი!...“ აღმოხდა გულიდან. ტკივილი და ერთხარეი წუთილი შემოემსათთქო გულის წიაღიდან.

„აააა!... რაღა ეჭა, რაღა ეჭა!...“

უმწებია, შემოარკილი მკვლავები, მუხლების და ზურგების მჭიდროვობა, საღებებივით შემოარკილი... რა გაიარა, როგორ გასცდეს მოჯადოებულ წერებს!...

და უცრად შემჭიდროვებული წრე გაიროვება.

მის წინ გატარებულ მთელნის სივრცეში ანეულია. თვალში კინოს ქრთათივით აიხვევა მოკუტებული მუხლები და მტყუნები — გახანებული ხალხი გაიბნის...“

(ქრთანიანი ეახხი მოქმედს ნაგავი თქო წყუთულ ზურგებზე მტკვრის აყუბები...“

და დარბაზთან ახლო შეხვალათიანი მუშების ჯგუფი, ხელჩართული იბრძვის. „გოროლოვობთან“. პატარა შაქრო გაიარებს დიდი შაქროს გზით დაკრეკილ კბილებს, დროშის ტარს, რომ მკვლავებით ჩაღდატებია. ერთ „გოროლოვობს“ დროშის ტარისთვის იგრე მაგრა ჩაუქვია და წარმოშვას ჰგავს...“

იქვე წაქცეული მუშა, სახე დარეჯილი, თავშიშვლია წამოდგომას ცდილობს. სხვები მკვლავებს აქიფენ და განთავისუფლებას ცდილობენ.

ერთი ფეხის დაკრებით პატარა შაქრო ჯგუფთან მივარდება. აჯახებულ დროშის ტარს შეახებდა და „გოროლოვობს“ ტარზე ჩაქვია ხელის ზურგის კბილებს ჩააქვია — მძლავრად, მთელი კუნთების დაქმნით...“

ორი წყვილი თვალი პატარა შაქროს და დიდი შაქროს, ერთი წუთით ერთმანეთს შეხვდება.

„გოროლოვობა“ იხლანება და ხელის განთავისუფლებას ცდილობს, მაგრამ შაქროს კბილები არ სცილებდა მას, ხანამ პირი სისხლით არ იღებდა...“

მერე?... დაქანდა ყველაფერი. უფსკრულში ჩაეშვა. აიღი ასოვს რა მოხდა, როგორა...“

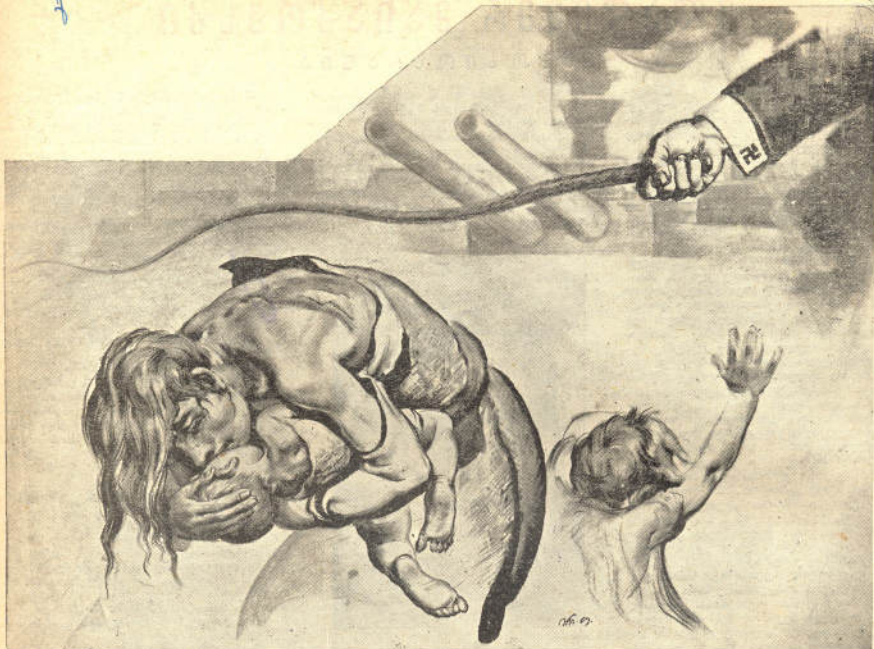
—

თვალი რომ გაახილა, თვითი კედლებზე შეხდა. ლოგინზე იწვა. თავის ტკივლის გრძნობდა. მუხრანში — არეულ აზრებით გაიხსენა დროშის ტარი, პოლოკილი, კბილებში სისხლი და მერე აიღი ასოვს არაფერია...“

კიდედ მიმოიხედა — მიგება: ეს ცოხის საავადმყოფო იყო...“

დროშის ტარს ხომ მაინც შეავლი ხელი!...

დავით სულაშვილი.

იმპერიალიზმის უღალაფეშ

ნახატი ირ. თოთბის.

ნიკო ფიროსმანიშვილი

„მხატვარი ფიროსმანიშვილი იყო მალაღობრივი — ისე გადმოგვცემს მხატვ. ლაღო გულიანად, — შეგაღრმავებული და უკან გადადარცხნილი შვეი თმებით. მის მკრიულს

ტუტით წიწს წინ იდგა უღარამს უმანს მკრივები, გატეხილი და დაზერეცხული ზოიანური და ლილიური ცხოვრებით“.

ლულა გლეხიშვილი პირველად შეხვდა ფიროსმანს 1916 წელს და ეს აზერაც მხატვარის გარდამავალი იმ წელს ევლემის.

— კომუნა კიბებით მოცავდა ფიროსმანის ბანას. მიწურებზე კონის გვერდით მოქცეულ სარდალს დაეყარება, თითონ ნიკო გაიწინდა.

— ეინ გრანდით — გეიტინება.

— მხატვარი ფიროსმანიშვილი.

მე დარ, გლობეთ... გალთი კარები. დავილენი და შევიღო. უცოდელ მხატვარი და მკითხა:

— როგორ მოხვედით: როგორც მტერი თუ როგორც მოყვარე? და თან მიუტრეხს არაჩვეულებრივი თვალბრთი. — ხომ არ გგონია — გავიფიქრე გულში:

— არა უნასტეხ — მოქცენი მხატვარი ხარო, მეც: რა მტერი უნდა ვიყო თქვენი... —

— დაბრძანებით ძიბილი, დაბრძანებით, აი, ეს არის ჩემი თითბი. პო, თქვენ რა გეკითხეთ? პო, ლაღო, ლაღო! დიას ლაღო, შეძლება წყალი დალიოთ? დაძახა და მომიტანა წყალი ჭიჭით — მოდიხს ვინდო, რომ ლიბინადი არა მავეს? მე დავე მოცამყარო მისი თითბის დათვალბრთი, იგი კიბის გვერდით იყო მოიავსებული. პატარა, რამოდენიმე წამიტი სივრთითა და სივრთით. დღამა შეტეხებული იყო. კუთხეში იდგა ლაღინი წყობიან კერძებში, კვდელზე პატარა ყუთი იყო მიკრული — ეს მისი მკრივი იყო. მკრივი კუთხეში დავარლი სხვადასხვა ხელსაწყო — სამხატვრო, სამღებრო: ედუო, ფუნჯები, საღებავები.

მოკლე საუბრის შემდეგ, წამოსვლისას, გო-რიანული მკითხეს, თუ რა არიო კუთხეში.

— საღებავები ჩემი ძმო, აი, მუშაობას ისე უნდა, თქვენ კი, კოსტუმებში და გა-ლსტრატეში მუშაობით და გოლოდინის პო-საიტებზე დასაქონით. არა, — ისე არ შეიძლე-ბი, როგორ იქნება? უნდა ჩაიცვა ძველი ფაროუკი, ათათი ლამა და მოაგროვო გე-რული. მერე უნდა ფეხით დადგვა კორი და უზარბო გააკეთო, მერე კიდევ დიდი ფუნჯი და კვდელზე შეუღებ თუთიხა და შევად, ძი-აღმის გეგმად... —

მხატვრისა კრების დასასრულ, სადაც იგი იყო კრებულ მოყვარული, ის წყნარად ამბო-და:

— პო, აი რა გრანდა. მქვენი დიტი — ესა-თუდელ სამხატვრო, ჩემს მხატვრებმა იფარებთ დიდი ხის სახლი, სადმე ქალაქის შეჯვარე-ბი, რამ ყველასთვის ახლოს იყოს. იფარებთ დიდი სახლი, შევიყარებთ ხოლმე. ეთილით დიდი სახლი და სამხატვრო, ცხელი რა, მეც რა ესეი და გოლაპარაკიო მხატვრობაზე, ხელმძღვანელებ... თქვენ კი ეს არა გრანდა, თქვენ სულ სხვას ლაპარაკობთ... —

ნიკო ფიროსმანიშვილი

მოტეხილ სახეს თან ასდევდა იერი რაღაც კულტურული სიმშვიდისა. წვერი ჰქონდა მოკრეჭილი და უღუფსები ჰქონდა დაზერე-ლი. ეცემა ნაქონდები პიჯაკი, ჰევეიანი და საღებავით მოთხროლი მხატვარი; ერთი სი-

ჩინეთის რევოლუციის მადგოშ

ნახატი ირ. თოძის.

ამ დილაღის შემდეგ აღარა ლ. გუდია-
შვილს და აღარც გარეთელ მხატვრებს ფი-
როსმანი აღარ უნახათ. იმ დღესად გაქცა...

6. ფიროსმანი პირველად (1912 წ.) სხო-
ვადობისათვის ფრანგთა მხატვარმა ლეონ-
ტიმ აღმოაჩინა მს. მხატვრობისათვის ცოცხალ.
მხატვარი მისი აღმშენებელი იყვნენ მხატვრე-
ბი: დიმიტრი შტრომსანე და ლეონ გუდია-
შვილი. ამ სახეებს მიეძღვა: გრიგოლ რო-
ბაქიძე. იაკოვ ნიკოლაძე, პაოლო იმეშვილი,
დავით კიკელიძე, ტუკია ტაბიძე (იეტორი გა-
მოკლევანი ფიროსმანზე), სურგი სულციკი-
ნი, ალ. ქუჩუაძე და სხ. რომელთაც დიდი
ფასი ჰქონდათ დასაქირდათ ფიროსმანისათვის
გზის გასაღებად საზოგადოებაში. მანქანებზე
ესი იარაღი, მათ ყველაზე ადრე, უმეცრეოდ
უყვან და დაფარეს მხატვრობა...

1922 წელს, როცა მე გრადუტრობდით
კვირულ სალიტერატურო გაზეთ „პატრიო-
ლს“, გადაწყვიტე ტუკიან ტაბიძისად ერ-
იად — მასწავლებელ პოპოლოზიჩისის მიხედვით.
ფიროსმანის ნომრის გამოშვება (იხ. „პატრი-
ოლიზმი“ № 9). მასალების შემზადების დროს

გამოიყვანა, რომ არც ერთმა ნაწილმა და პა-
ტივისმცემელმა მხატვრის ცხოვრების შესა-
ხებზე არაფერი იცოდა, იმის გარდა, რომ იგი
ისიც გვევით, კარგი უნდა ყოფილიყო. ფი-
როსმანის ერთი პირველი აღმშენებელი და ნა-
წილმა მხატვ. კარ. „ხდინევიში“ „პატრიოზმი-
ს“ სურდა, რომ „ფიროსმანის სამშობლო კუთ-
ხე იყო „ივერია“ (?) თბილისიდან 70 კი-
ლომეტრის დაშორებით“...

პირადად მე, დიდი ენერგია დამჭირდა ფი-
როსმანის ბიოგრაფიის დასადგენად, ბოგრა-
ფიული მასალების შესადგენად. ამ მიზ-
ნით მე ჩამოვიტარე არა ერთი ნაცნობი და მე-
გობარი ფიროსმანისა, რასაც ვერცელი უმთა-
ვრესად — მიკიტინი, მელაქიძე, შერტი-
ლშინები, მედროვები, მესაყვანები, დულაძე
ბი და სხვ. ყოველგვარი ბიოგრაფიული ცნო-
ბების, ეპიზოდების და დეტალების გამოი-
კვებაში დიდი სამსახური მიუღწევს ვაზ. „პა-
ტრიოზმს“, რომელშიც არა ერთი სიტყვით
მასალა დატეხა ფიროსმანზე.

პირველად აქ დაბეჭდა მალეა დავითის
მეორე რედაქციის დავალებით შეგროვილი
ჭეირფასი პირველი ცნობები ფიროსმანის სა-

გუბა სოლო

ქაეთის მდინე

დღეობის, ვინაობის და ბავშვების შესახებ, დიდობის წერილს მოჰყავს საინტერესო მასალები „პატივითის“ სხვა თანამშრომელ-კორესპონდენტებისა: ნინა თარაშვილისა, ცისო სრბუხისა, ალ. ლიონისა, გენატე მენუშაშვილისა, — უფროდეს სიფრთხილად გვჩვენა ფიროსმანის ბიოგრაფიის.

საინტერესო ცნობები ფიროსმანის ცნობის შესახებ დამატებული აგრეთვე ფერადი კერძოებია. (ცნობები შეადგინა ე. ბუთლიაშვილმა) — 1924 წელს 1926 წელს სახელმწიფო გამოცემის ტიპის ტიპის ხელმძღვანელობით გამოცემის ტიპის და მდიდარი მონოგრაფიის ფიროსმანის, 53 სურათის დართობით. — ტიპის ტიპის, გარდადილი ბიოგრაფიის, გერ. ტიპისა, ე. ხელმძღვანელის და ე. ჩერბი-სკის ბიოგრაფიის.

ჩვენამდე აღმოჩენილი ცნობით, (ფიროსმანის ეკლესიის მღვდელი დიდავის თანხმად) ცნობა ამოწმდა ე. ალექსანდრეშვილმა ნიკო ფიროსმანი დაბადებული 1860 წელს. მისი სამ-

გრამ თავისა არ იშლიდა. როდესაც ჩვენს სახელმწიფო კოლეგიის მიერ, ნიკო იქვე დაბადდა. შემდეგ როცა ნიკო ბატეა მღვდელად, მხატვარ ფერადებით სხვადასხვა სურათებს და ავტორი აღნიშნავს: „მოლოდინი“. 23 წლამდე ფიროსმანი ქალთათვის მისი შინამოსამსახურით ითვლებოდა, შემდეგ მილურის სტამბაში შევიდა მსოფლიოში, მაგრამ იქ ერთი წლის მერე არ დადგა.

1882 წელს, როცა ე. ძველ ქალთათვის მისი ოჯახში ცხოვრობდა, ფიროსმანი შეხვედრის მხატვარი გიორგი ზაზიშვილი, ამავე წელს მან დასტოვა. ახერხებულები და ზაზიშვილთან ერთად სამხატვრო სახელობის გახსნა ევროპისთვის ქუჩაზე. მაგრამ სწრაფად გერ ხერხობდა, ამხანაგები იშლებოდა, შემდეგ მხატვრულად ახალი ამხანაგი გერხეობდა და იქვედეს ერთად ახალი საკონსტრუქციო, მაგრამ ფიროსმანი სწრაფად აქვე იშლებოდა. მის ნახატებს ზაზიშვილი არ აქვს. ხოლო მისი ამხანაგის ზაზიშვილს მოთხოვნილობა არ არსებობს. ამის შემდეგ ის სამხატვრო გამოცემით თა-

მაგრამ მხატვარი ხანში, „სახეობის“ ფიროსმანი კარგად, რადგან მას უფროსი ფერადები „პატივითის“, გულმოდგინედ შეხვედრის, მოსამართლის და ერთ დღეს მღვდლის მღვდელად ქონებას უბრუნებს მოდელად ამხანაგს და სრულიად ხელეწიფებით, უბრალოდ, უსახელოდ გამოიღოს ტერმინი, აქედან იქონება მხატვარი ფიროსმანის კარიერა.

ის იქნება ხელმძღვანელ-მღვდელად, მხატვარ კვლევის, აგრეთვე, ასრულებს ცალკე სურათებს მიკრობების შეყვებით და თავის შრომას სკვლის არაფერ, ღვინოზე, ნარტყალური წიქით, და რადგან ბიზ არ აქვს, ღმერთს იქვე ათავს, სიდავ მხატვრის.

მიკრობების ცალკე დიდი სივრცითი იგონებენ „საწყალ ნაკალის“ სივრცე გულმოდგინედ და პატარას ადამიანს: მისი ხელმძღვანელ მხატვარ კარგად გამოიღოდა, სიდავ არა, „სივრცე იყო, როგორც პირიდან, ისე ხელმძღვანელ“ — ერთმანდ ლაპარაკობენ ყველა მისი ნარტყალი.

— ნიკოს პირველს ვიხივ არ უნდოდა, ამისთვის მიკრობი „ბატეა“ — ფული არ უფერადი მასალას ჩვენ ვუთხრით: მუშაობის, ფერადებს, საღებავს, დიდებულები და გინდა ვიფიქროს ფიროსმანს დახატვად, ხატვის დროს, სკამი და არაფერ, უბრალოდ ვერ შეუძლებდა. ერთი დღეში, ორ დღეში სურათის გათავსებდა, მაგრამ ნათესავებში ფულს არ იღებდა. ძველ ჩვენ, ჩვენი სურათის თუ ვუთხრით საკვალს, ხალხში მარად, სივრცე კი ნახატებს კმა სივრცე აქვითობდა.

ფიროსმანის მუშაობის სიწყობის დიდავის-სივრცეში იგივე „ბატეა“ იკონებს ერთი კბიხიდან.

არსებლის გორა დამით.

უშვილო მილიონერი და ღარიბი დედაკაცი შვილებით.

მოლო იყო ქიხი, სიდავ. მირზანის, სიდავ ექვს წლამდე ღარიბი გულის ოჯახში მან გაატარა თავისი ბავშვობა. ფიროსმანის მამის უცხად მიუტოვებდა სახლგარე და ოჯახით ბედის საძიებლად წასვლა და. შუალედურ, სიდავ ვინმე ახერხებდა ქალთათვის დასაფრთხილად, რამდენიმე ხნის შემდეგ ნიკოს დედამ დასტოვა და სრულიად იშლია ბავშვი ქალთათვის იგივედით აღსარებულად. 12 წლის ნიკო გიორგი ქალთათვის წამოუყვანა თბილისში ხელზე მოსამსახურით თავის მამისა და დედის ოჯახში. ნიკოს ერთი აღმზრდელის ან ბავშვთათვის სიტყვით პატარა ნიკო ძალიან გონივრად გამოვიდა იყო. უფროდეს წინდების კოსტზე, ხატვით. შიდად ოთხი, კვლევის ნახატით ან ფანქით იყო მოხატული. რისთვისაც მეც და ჩემი უფროსი დედა უფროდებოდა, მა-

გრამ სახელმწიფოს, აქედან გულმოდგინდით და კერძო ჩივის გზით სამხატვრო სკოლაში. ნიკოს შემდეგ ჩივის გზის სკოლაში მხატვრულბის კონსტრუქციულ შევიდა. (მხატვრობა უფროსი). ახერხებულების გამო შედეგად სკოლაში სამხატვრო და სახელმწიფოს მხატვარი, მელქიზაქარის მღვდლის წინ სიდავს შიდად და რისაც და მშრომის კიდის, საკუთარი სახელმწიფო უფრო ხელმძღვანელი ეს „უფროდეს ვაჭრობა“ აღმოჩნდება. კოტა ხნის შემდეგ სკოლა იხრება და ფიროსმანიც უკვე საკუთარი დარბაზს ხნის „აიროსკოპი“. ვაჭრობის ყველა, ჩივი, კბიხით და სკოლაში პირადებებით, ვაჭრობა კბიხით მიდის.

ხოლო თავისუფალ დროს მანაც ხატვს და საკუთარი სურათებით ამწმენდა თავის დუქანს, ან მეგობრებს სივრცეში.

ერთხელ გაზაფხულს დიდავს, ჩემი დედისა წინ ჩამოვიდა მლოცავების ტრეში თვითონ მიმავალი. ტრეში კბიხად/დარბაზის ჩარბაზი დედა კბიხზე პატარა ბიჭი, ფულს წივით ღვინოდა. ტრეშიც ცხოვრო იყო დაფრთხილ, უცხად ღვინოში სივრცე მხატვარი, შიდავ ორი დიდებური იჯდა, ჩარბაზის მიკბიხებულ კბიხზე წყლის ღარი და ნიკოს თუნუქი კბიხი, ნიკოს ის იყო მუშაობა გადო კბიხი ღარიზე და სამუშაოდ გზავნიდა. მე ნიკოს შევიხვედრე: ნიკოლი, ამა ის უბრალოდ დახატე ჩემი ხატობისათვის მღვდელ, ნიკოს მან შეხვე გამოხატა გარეთ, დიდავ სკოლა, დაავტორი და გაბრუნდა, კბიხით ჩი მხატვარი, იგივე გამოხატვად და კბიხი გახატვად შეხატვად, ხელთ მანშია: დამსობი, გადავტარა არაფერი და მხატვრულად შეუდგა სურათის ხატვის ვაჭრობით და როდესაც

პატარა ბავშვებზე და დიდი შაბი

ერთ დღეს ჩველანაში ძალიან დაღლილ-
ლები შემოვიდნენ: ლონგინოზი, გიორგი-
და ბესარიონი. ლონგინოზი ჩველანაზედაც
წინ მოხდებოდა.

ჩველანაზე ათავსებელი სახლი სადილო-
ბადა. ამათადაც მუცკა უყარებდა. ლონგინო-
ზი შეჩერდა და ხალხს თვალი გადაჰყურა.

— გიორგი! აი, ეს მუცკა ჩინეთის მოე-
წყვიტაო. ხომ გეტყვები, რომ დიდი პატარა
შეგნებ!

ლონგინოზი აქ კი გახვდა და თავისი პა-
ლტო გაიხადა. უფრო აიჭიპო, რომ თავისი
ახალი კოსტიუმი ხალხისათვის ეჩვენებოდა.
კოსტიუმის სადილოზე გიორგიმაც ჩაღლა
ნინოსა და დაეცურა.

— ეს რა არის, ლონგინოზ?

— გუშინ მომიტანეს!

სადილოში „წირო“ გვირა ოქროსი თე-
რეკის, რომელიც დავითის სახლშიცაა ყო-
ფილდებო. ამათ შორის წინადადებდა ერთს
„სახალხო მუსიკანტის“ რჩება და თავისთვის
თითონ გაცემს: „მე რა ნაღობი დამსხუ-
რებულა ვარო?“ თუთო პალტოც ამის ეუ-
ლისთვის გაიხადა. რომ ხალხს დაინახა.

პალტო შავისი ჯვარიანი ცეცხლზე და-
კლდა სხვა პალტოებთან ერთად. ლონგინო-
ზი მალხაფიდან მჯდომი უტყობებს თავის სა-
იდუკეთესად ვადასთან ისეთი მიღწე-
ლობით, თითქმის აწიწნა: შემოხმდები, რა პი-
რამდენი ხარო, თქვენს ახლს ლონგინოზი
ტურბანით სადილობო.

— მაშ სადილოც დიდი ჰქონდათ შიქ-
რია! — სიბრის ავარდნად სიტყვა ლონგი-
ნოზმა და შეიკანა მოუდგა.

ლონგინოზმა უფრო ხმა მაღლა დაწყო, რა
აქეთ იქით სარდას სიტყვები: — ტურბანო და-
შეიკანა, სადილოზე ჩვენი ჰქონებოდა შესაბა-
მისისადა გაცემით. ყველა თავგანთავადი
აქ იქნებოდა და გაქმნიყნებოდა. ამათის ჩვენი
მისწრაფება შეჩვევის ყველას ვინებოდა...

ოდიკანებოდა სადილო მოუტანა.

— მაშ მე ლონგინოზ ტურბანით არ ეყო-
ლიყარო, თუ ჩემი არ გავტარებო... — კიდევ
გამოვიყრა.

„ლონგინოზ ტურბანო!“ ისე დაიყვარა,
რომ მალევედვედ მოსო, კოფიში შეიკანა
მეფრანგულად: „ო პირინო მტრებო! კოფიში
და ჰქონი შეიყარო.“

— შევედი, ჩემი გიორგი გავერბინებო, რო-
გორი უფრობი აქვსებო... გიორგი, აქი სე-
ლა გავტარო!

„ამინდობი ჰქონა დაღიეს და ლონგინოზი
წინადადა“

— რა მოვიტანა? — კითხა გიორგიმ.

— ყოველ შეიკანალობით, რომ ჩემს ტურ-
ბანო, პატარა არ ეყვით ში რომი შეიკანა მეს-
თან, ეს უფროსობა. მაგრამ ბესარიონმა რომ
სიბოლოს, ეს მისწრაფება იქნებოდა.

და ღირს მოეკიდება ბესარიონს. სინამ ტუ-
ბანის მომკიდებლობა არ გავხვარა. გორ-
გალიც უკან დააღიეს!

— წირო, შენ კიდევ რამ მაიყრა სიბოვი,
მე აქ ამათაგანს გავიყვ. შევაღიეს დაგა-
მეფრანგულა.

ჩველანაში პალტოში გრძელად შეიკანა
შეიკანალობით. ჩვენი მოვიტანა. ლონ-
გინოზი მაიყრა გიორგიმ. შეიკანალობის აღსა-
გნებო. იყნებოდა. თუ არ იყნებოდა ეს სე-
ლა იქით იყო. კოსტიუმით ტრიალებდა მათ
სიბო.

ჩვენი გავიყვარა. ლონგინოზი აწავიდა
და ერთს მომკიდება უფროდებო.

— არ გავტარებო ჩემი ხარო უნდა გვირ-
ბესო... იყო, მე ვინ ვარ?

— ვინ იხებო ხარ, მომიკლიდი თავიდან!

— რე თუ მე ვერ მიყვარ?

მეორე მომწიფებლობა სხვადასეა ედარა გა-
ჩერეს, მან ხელი სკანს წამოიწია და მოხარ-
დავარც გამეტირებოდა სრულია.

ეს გამოკრებულა სკანს ლონგინოზის თავში
მოხვდა. დარტყანდა და წიატო, როგორც
მოკრულიყო.

ლონგინოზის წაქცევაში ჩვენი შეიკანა. ყვე-
ლა მას დაქარბებოდა: ვინ არის ეს კაცი?
წვენიან რას ეტყობივობო.

დიდხმის გონს ვერ მოვიდნო, მომხდურბი
შეიკანდა და დაშვილდნო. ლონგინოზი
მაიყვარეს მაიყვარე, გონსაც მალევე მოვიდა.
ამ ხმის გამოვლობაში, ამავე ჩველანაში
მოხდა სხვა სკანდალიც.

ჩემს სადილოში ლონგინოზმა პალტო დაკლდა,
და სადილო, კოფიშიც უკრებოდა ისინდრე, მო-
ვარდა მზედოც უკრებოდა და უფრო:

— მოვიკანა ცეცხლს მოავინო, ამა, თავს
უშველდებო!

უფროდებო უფრო წამოვიმდინე, სიტყვით
ერთად ლონგინოზის პალტოს დასცადა ხელი
და ჩველანაში მოიჭრა კარდნად ვადასთან.

მოვიკანა უფროსი მოვიკანაშეიკანა ჩვე-
ლანაში შემოვიტანე. სხვა მილიციონერებში
გაქცეულბაში გამოვიტანე.

— აი, ძვირი პალტო ეცეცა, — სიტყვა მი-
ლიციონერს და პალტოზეც მიათავა.

— კარია ეს პალტო? აკეთაა მილიციონ-
ერმა.

ლონგინოზმა წამოხატა თავადი.

— ვინ პალტოს ხელი უშვიდი და ვაიარბო!

— გეცა ეს პალტო? — ვაიარბობო.

— ეს პალტო ზარდის დევედგებოდა, რო-
მელიც სადილოზე გრძელად მომწიფებოდა კოფი-
ში — ეს პალტო ჩვენი.

გაჩერეს პალტო და ვაიარბო აღმოჩნდა
სხვადასეა ნაქარდალა მკაცრადებოდა და
ვაიარბოდა ვასალები. ლონგინოზი თავის
პალტოს თუიყვო გაეკრებოდა უტყობო.

ღამაშიც ამათ ახალბეა, სიტყვის ხელი და
წაიხატებოდა. გზადგება იქნებოდა: როგორ
მიღვედებო, მაგრამ ყურს ადარებო უღებოდა.

ლონგინოზი „პაუზაშიკან“ საბინდოში

ლონგინოზი მოკლეობის ნაწილი დაკითხეს
ის ყველგანის მართოს უფრობა, რომ ის
დევედგებო და ზარდით ჰქონებო აწერბო.
რომ დანახის საყიდლად ჩამოვიდა და მისი-
ნახის კოფიში. მაგრამ ისე აბრუნდა და-

საკანობა, რომ მილიციონ უფროსი დაგე-
და: ჰქონდა შერეველი ხომ არ ახილი და
ეჭვი გამოვიტანა.

ეჭვიში ლონგინოზს ახედ-დახედა და სიტყვა:

— თუთო შეიკანადა ლუისსიდან! არა,

არ სიშუალდებო! თუთოც მისამე სტადი-
ო. იქნებო! სიბორო აწერბო!

ლონგინოზი დევედგებო: სრულიად სალ
აინებოც ვარ, მაღალ ნო მაიყვებო, მაგრამ
შეადნო, „საქმირო დაქარბაში“ ავტომა-
ტიზმი და სკლეტი გავლენათა“ კლინიკაში
მაიყვებოდა თავი.

ლონგინოზი, მითოვო პანდობაის, მითაურო, რამდენიმე მტკვარში თავისი ჩხარობა

ჩველანაშიც გავიყვარა დევედგებო
აინებო. ვასალებთან დიდი აბრეში მო-
ტანის იმ უტყობა, რომელიც შეიკანობი
ლონგინოზი პალტო ეცეცა. სკანს, ეს იყო
მათი მოიყარა და მილიციონ სკლეტობა ამის
ხელში ჩაგდება.

უკრებო დევეცა მაღალ. მიღებო-მოტანო
და რაც შეეძლო ხელზე შევიდა, აქ გაიჭირა
პალტო, რომ ტრიადა აქ თაქნებო და ხე-
დიდან მტკვარში გადავიდა. მილიციონ-

ერბმა პალტო უფროსი მიტანეს და მომწი-
ვნეს, რომ ამის პალტოში მტკვარში თავი
დაიხატო.

ჩასეს პალტოს ვაიარბო და აღმოჩნდა ლონ-
გინოზ ტურბანის მოხადობის მომწიფა.

შეიყვარ დიდი ვაიარბო ტურბანობი აესა-
ცდებდა სრულიად ამაღებო.

„პანდობაის მითაურო, ლონგინოზ ტურბა-
ნობი, დანა ზეგრობი მტკვარობი, მილიციონ-
ბერის ციკსება ხელით არ ჩაუტარებო და
ხელიდან მტკვარში გადავიდა და დახარ-
აო.“

ამ დროს კი ნამდვილად ლონგინოზს, გა-
შიშვებულს, კლარკაში სიბოლ უწინა-
დებო.

გაიყვაროდა და ბესარიონმა ის ამაღი, რომ
წიატებო, მ, პირველ ხანად გონს ვერ მოვიდა-
ნო.

დატარდაღინე ლონგინოზის შვილები და
სიძე, მიღებოდა მომწიფა, ახას ლონგინო-
ზის პალტო და მოწიფა. სინამდვილეს შეე-
ღიერებოდა.

იმავე სადილის ილიკო თავისი ცოლით ზე-
გრობი წაიყვანა სოფლის სანდებოდა.

იმათთან გასეცა გორგოლა, ყველაზე და
ხალხებოდა ასეთ მომწიფებელ ამაღი. ხო
ლო ბესარიონმა და სიძე დანო თბილისში
დარჩნე, სიძე მიტანა, რომ ლონგინოზის

ხელის მტკვარში ეცებოდა, ბესარიონი კი — ზე-
გრობი წაიყვანეს მოსაყვარებლად და დანა-
ნა წაიღებოდა.

ლონგინოზი კლინიკაში ეტნის ეტნებოდა:

— მე დინამის წაიღებდა ჩამოვიდა, თვენი აქ

გვიდა მესაგებო!

ეჭვიში ეცობებოდა:

— რა გინდა დინამი?

— საში გინდა უნდა ავამეშვიტო.

— დინამი რით უნდა ავამეშვიტო?

ეტნის ლონგინოზი გაეკრებოდა უტყობ-

და ეტნში დიქობოდა:

— აი გვიქი დინამი თუთოვან ჰარხნებო აქ-

შევიტანა.

— ტურბანო მიღვედებო, თუ მტკვარ?

— ჰარხნებს, ჰარხნებს!

— კი, მაგრამ ეტნობის საიდან მაიღებო!

— დინამიდან! რომელიც იყო თვენი

ლორს.

— მარტო დინამი ხომ მგვედებო!

— გვედებო შენ თუთოვან ხარ, შენ ჩვენზე

და იმ ტრიატოზე მტკი იყო! გამივიცე ამ სიგა-
ვედებო...

ამ კი ეტნის ნამდვილად დარჩნებო, რომ
ლონგინოზი ნამდვილად შეიკანადა იყო. თა-
თი აწერბოდა მომწიფა, ჰარხნებს აწერბოდა
და იმის ციკსება, აქ აქ წაიღა რომ, დინამის
ტურბანობიდან, აქ მტკვარდან უნდა მილი-
ციონერმა, რომ შევიტან ჩარხები მომწიფაში
მოვიტანა.

ბასარიონმა ზეადივო იხსნა და ლონ- გინოზი

კრებოდა ტურბანობის ერთად ბესარიონი გა-
მოვიტანა. მოვიტანა, წამოვიტანე დინამი-
დინამილობა ვაიარბო ზარდის ამაღი და
ბეგინი იყნეს ლონგინოზის პანდობა, დანა-
ღიერეს ზარდის მასკენ სიბოლ ძალიან
ტურბა თავის მომწიფალობით, რათა ზეგრობის
აბრუნდა ვაიარბო ზეგრობა მტკვარ აქ ჩავე-
და და წაიყვანა მანაც ავამეშვიტებო.

შეიყვარეს მიღებო ტურბანობებო სიბოლ
დასაბოლოებულად.

ჩვენ შობ- ქონისა

კომკავშირელები მზურვალე მონაწილეობას იღებენ პურის ტომარების გადმოტვირთვის კამპანიაში.

თუილისში ლეიპციგიდან მიღებული 2500 ტონაანი სურათზე: ა.კაფე, სასოფ-სამ. ბანკის წარმომადგენელი ამოწმებს გუთნების ნაწილებს.

კალინინის საბ. კარხანაში მოეწყო ახალი ელექტრო-სამონტაჟო ცეხი. სურათზე: კომკავშირელი მუშა-ტალღები ძრავს აკეთებენ.

თბილისის ტექნიკა ბრიგადა კახეთის თლქში.

სოფ. გორისი (გურის თლქი). აგარის სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის ტრაქტორები შინდვრად შუშობის დროს.

ბ ა მ რ ვ ი ღ ა ღ ა ი ჟ ი ღ ე ბ ა

ყოველთვიური პოლიტიკურ-ეკონომიური
შუ რ ნ ა ლ ი

„ბ რ ლ უ ე ვ ი კ ი“

საქ. კომპარტ. (ბ) ცენტრ. კომიტეტის ორგანო

ხელისმოწერა მიიღება

თ ბ ი ლ ი ს უ ი:

„კომუნისტი“-ს გამომცემლობის მთავარ კანტორაში (რუსთ. პრ. № 34)

ფოსტის ცენტრალურ საგაზეთო ბიუროში.

„კომუნისტი“-ს გამომცემლობის რწმუნებულებთან,
რომელნიც აღჭურვილნი არიან სათანადო მოწმობებით და ქვითარებით.

პ რ ო ვ ი ნ ც ი ა უ ი:

ფოსტის უწყების ყველა დაწესებულებებში.

„კომუნისტი“-ს გამომცემლობის რწმუნებულებთან,
რომელნიც აღჭურვილნი არიან სათანადო მოწმობებით და რკინის გზის კიოსკებში.

შ უ რ ნ ა ლ ი ს ფ ა ს ი:

1930 წლის ბოლომდე — 2 შ. 50 კაპ.

6 თვით — 1 შ. 50 კაპ.

3 თვით — 75 კაპ.

1 თვით — 25 კაპ.

ცალკე ნომერი ყველგან 30 კაპ.

„კომუნისტი“-ს გამომცემლობა.